

Ansøgning om konkrete forsøg i Frikommuneforsøg II

Vejledning til udfyldelse af skemaet kan findes på www.sim.dk/frikommuneforsog-ii.

Frikommunenetværk	<i>Børn som vores vigtigste ressourcer</i> Guldborgsund, Gladsaxe og Ikast-Brande Kommuner		
Titel på forsøg	Fra dokumentation til styrket inddragelse og relation		
Deltagerkommuner	Ikast-Brande Kommune, Guldborgsund Kommune		
Faglig kontaktperson	Tobias Kirkegaard Dalager, Udviklingskonsulent, Ikast-Brande Kommune		
	Telefon	23830158	E-mail
Netværkskoordinator	Susanne Schnohr, Chefkonsulent, Guldborgsund Kommune		
	Telefon	25180250	E-mail
Dato for ansøgning	01.12.2016		

1. Beskrivelse af forsøget

Baggrund og vision:

Ikast-Brande Kommune ønsker med frikommuneforsøget at udvikle en metodik og en standard for den bedst mulige proces, fra der modtages en bekymring om, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, og til den rette indsats tilbydes. På dette område vil det efter vores bedste vurdering være muligt at sikre en endnu bedre offentlig styring igennem en regelforenklning. Særligt dokumentationskravene ønsker vi at udfordre. Vi ønsker at udvikle en standard for sagsbehandlingen, der både er et effektivt administrationsredskab, og som samtidig opleves af borgerne som reel inddragelse. Vi ønsker desuden en undersøgelsesproces, der i endnu større grad understøtter erkendelses- og læreprocesser for familien. Samtidig er det ønsket at afkorte tiden fra en bekymring opstår, til en relevant indsats er sat i værk.

Vores børn er vores vigtigste ressourcer – de fortjener en tidlig indsats.

 Guldborgsund Kommune vil igangsætte forsøget i løbet af år 2018, når praksis omkring arbejdet med den interne tværgående samarbejdsmodel for udsatte børn og unge (GUSA) er etableret i den daglige opgaveløsning i kommunen.

Hvor Ikast-Brande Kommunes forsøg vil tage udgangspunkt i Signs of Safety, som vi arbejder med, så vil forsøget i Guldborgsund Kommune være tæt forbundet med deres egen samarbejdsmodel (GUSA), som er et dialogforum med deltagelse af forældre, fagprofessionelle og eventuelt familiens netværk. Det er Guldborgsund Kommunes bud på en metode til at sikre den koordinerende tværfaglige tidlige og forebyggende indsats for børn eller unge og deres familier – så de bliver hjulpet med de tiltag, der skaber bedst mulig effekt. Et væsentligt element i den sammenhæng er også, at GUSA er et forsøg på at styrke mulighederne for at sætte ind lige så snart, der opstår en bekymring om et barns eller et ungt menneskes trivsel.

I Gladsaxe Kommune vil der være et andet frikommuneforsøg: "Fokus på inddragelse og effekt", vedrørende den samme del af lovgivningen, som den aktuelle ansøgning her beskriver. Det er fremlagt som et selvstændigt forsøg, da det handler om inddragelsen af en anden meta-metodisk tilgang til inddragelse, evaluering og forbedring af indsatsen i den enkelte familie. Det hænger sammen med en intern udvikling på børne- og familieområdet, der har pågået i flere år i Gladsaxe Kommune.

Det har høj prioritet i alle kommunerne i netværket netop at dele viden, læring og erfaringer omkring disse forsøg, da de har et fælles formål: Netop at afbureaukratisere et regeltungt område for at kunne styrke inddragelsen af borgerne og dermed sikre en større effekt.

Dokumentationskulturen inden for sagsbehandling for udsatte børn og unge er således en udbredt udfordring i landet. De mange retlige reguleringer på området har resulteret i en meget stor administrativ byrde for de kommunale medarbejdere. Det skønnes blandt andet på baggrund af undersøgelser i Dansk Socialrådgiverforening, at op til 80 % af rådgivernes tid anvendes på administration¹.

Formentlig er der både tale om detaljerede lovkrav, omfattende vejledninger, bekendtgørelser og cirkulærer, ikke mindst ankestyrelsens praksis, kravene til de sagsbehandlingsstøttende it-redskaber og en dokumentationskultur, som har indlejret sig i landets kommuner.

Der fremstår således en klar sammenhæng mellem de mange proceskrav i Serviceloven – der ikke altid giver mening for hverken borgere eller medarbejdere – og udfordringer i forhold til lovmedholdeligheden i mange kommuner. I Socialstyrelsen, i KL's ledernetværk, i Ankestyrelsen og Socialstyrelsens Task Force har der de sidste 2 – 3 år været særlig fokus på at nedbringe antallet af fejl og mangler i sager vedrørende børn og unge på servicelovens område.

I det daglige arbejde opleves reglerne som stramme, rigide og situationsuafhængige, og det er vores

¹ http://www.ugebreveta4.dk/socialraadgivere-bureaukrati-faar-os-til-at-svigte-ud_20330.aspx

hypotese, at de detaljerede procesregler kan være en reel hindring for et godt og effektivt sagsarbejde sammen med familierne. Med den nugældende lovgivning kan der gå op til fire til seks måneder, inden der er truffet endelig beslutning om en indsats og ofte yderligere tid, før der er igangsat en foranstaltning. Vi ønsker i større grad at kunne reagere med rettidig omhu.

Kvaliteten i sagsbehandlingen bør defineres som mere end overholdelse af jura. Vi ønsker at udvikle en proces i sagsbehandlingen, hvor der sker reel inddragelse af børn og unge, deres forældre og nærmeste netværk i øvrigt.

Afgrænsning af projektet:

Vi ønsker at søge dispensation fra konkrete dele af retsreglerne vedr. udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse jf. SEL § 50, børnesamtalen jf. SEL § 48 og handleplaner jf. § 140.

§ 50 undersøgelsen:

Undersøgelserne bliver til omkring et paradoks: Man skal undersøge tilstrækkelig godt til, at man kender barnets situation og problemer. Omvendt må undersøgelsen ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Vores hypotese er, baseret på erfaringsbaseret viden, at fokus derfor i mange kommuner i højere grad bliver rettet mod produktet – den færdige undersøgelse – end på den fortløbende proces. Det ønsker vi at udfordre. Vi vil gerne sikre en endnu højere kvalitet i kontakten med familierne, så de i større grad inddrages undervejs.

Undersøgelserne følger en lineær logik: At man får viden om et problem og bruger flere måneder på at undersøge det – ved at indhente oplysninger for derefter at konkluderer hvad problemet er, og hvad der skal gøres ved det. Familiernes liv er mere dynamisk og omskifteligt, og derfor vil undersøgelsesernes konklusioner ofte være forældede, inden socialrådgiveren er færdig med dem. Det, der startede med at være problemet vil fra tid til anden have udviklet sig i mellemtiden, eller der vil være opstået helt nye problemer. Undersøgelserne foregår dertil ofte i for stor grad bag computerskærme, og ikke i samarbejde og dialog med familierne. Derved er undersøgelserne ikke sensitive overfor de forandringer, der løbende sker i familiernes liv.

Vi oplever altså, at der er et stort behov for at foretage vores undersøgelser af barnets og familiens situation på en ny måde.

Børnesamtalen:

Vi er optaget af i endnu højere grad at sikre børns retsstilling i forhold til inddragelse. Fokus vil således blive flyttet fra retsreglerne omkring gennemførelse af børnesamtaler på regulerede tidspunkter i sags-

 forløbet over til fokus på reel inddragelse.

Vi ønsker at afvige fra lovgivningens aktuelle krav om børnesamtaler på bestemte tidspunkter af sagsbehandlingen med begrundelse i børns og unges retskrav på inddragelse – som følger af såvel international som national ret. Vores hypotese er, at børnesamtaler på regulerede tidspunkter ikke nødvendigvis i sig selv understøtter reel inddragelse, hvorfor vi i forbindelse med samtaler med barnet eller den unge har et ønske om at rette fokus mod proces frem for produkt.

Konkret ønsker vi at inddrage barnet eller den unge ved at afholde samtale med dem forud for afviklingen af et netværksmøde tidligt i processen. Samtalen vil have til formål at inddrage barnets perspektiver i forhold til den måde, det vil kunne opleve sig bedst inddraget på. Herved vil vi med afsæt i det enkelte barns alder og modenhed, og i samarbejde med barnet eller den unge, kunne tilrettelægge en proces, som vil kunne inddrage barnet eller den unge på dennes præmisser frem for eksempelvis at afstå fra inddragelse med henvisning til netop alder og modenhed. Ud over vores primære formål med frikommuneprojektet, ønsker vi mulighed for i større grad at kunne behandle børn og unge som subjektive individer, der har forskellige ønsker og forudsætninger for at lade sig inddrage, og som givetvis også vil opleve reel inddragelse forskelligt².

Som loven er udmøntet i gældende ret, stilles krav til afholdelse af børnesamtaler forud for en række afgørelser jf. SEL § 48. Ydermere følger, at såfremt der dispenseres fra denne bestemmelse, skal det udformes som en forvaltningsretlig afgørelse til sagens parter jf. SEL § 48, stk. 2 med alt, hvad der deraf følger af krav om skriftlighed, begrundelse, partshøring med videre. Dette findes bureaukratisk, samtidigt med at det ikke reelt sikrer barnet eller den unges inddragelse.

Et eksempel:

Vi har iværksat familiebehandling i en familie med et toårigt barn, formålet er at sikre barnets trivsel. Ved opfølgingsmøde viser der sig behov for at ændre familiebehandlingsindsatsen jf. serviceloven § 52, stk. 3, nr. 3 til en indsats ved praktisk pædagogisk bistand jf. serviceloven § 52, stk. 3, nr. 2. Som loven er i dag, skal der afholdes børnesamtale med barnet forud for denne afgørelse, med mindre der træffes en begrundet afgørelse om at undlade samtalen.

Det er vores vurdering, at overholdelse af børnesamtale i det givne eksempel ikke resulterer i reel inddragelse af barnet. Derimod indebærer det tid foran skærmen med at dokumentere og begrunde, hvorfor samtalen ikke gennemføres.

² Som det blandt andet anbefales af Hanne Warming (2011): "Børneperspektivet: Børn som ligeværdige medspillere i pædagogisk og socialt arbejde". Akademisk Forlag. Samt af Børnerådet (2016): "Håndbog i børneinddragelse".

Yderligere positive effekter:

Foruden en styrkelse af kvaliteten af det sociale arbejde med udsatte børn og unge og en afbureaukratisering på området, forventer vi, at vores forsøg også vil medføre følgende:

- Et bærende element i dette projekt er at rette fokus på proces frem for produkt og i højre grad at få aktiveret barnet, den unge samt familien og netværket. Derved ser vi en tydelig styrkelse af retsikkerhedslovens § 4 om borgerens ret til inddragelse. Vores hypotese er, at udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse, som den foregår i dag, i for tilfældigt et omfang inddrager borgerne, hvilket vil kunne modgås ved anvendelse af vores mere procesorienterede tilgang.
- Endvidere er det vores hypotese, at børn og unge i dag kun i begrænset omfang gøres bekendt med deres rettigheder, som følger af servicelovens § 48 a. I dette projekt er det netop intentionen at komme i dialog med barnet eller den unge tidligt i processen, hvorved vi styrker mulighederne for at oplyse dem om deres rettigheder og støtte dem til reelt at kunne tage disse i anvendelse.
- I forhold til servicelovens § 50, stk. 5 krav om inddragelse af fagfolk vil dette også blive forbedret, idet de vil være deltagende på netværksmødet og vil kunne byde ind med løsningsforslag, som de selv vil kunne foranstalte til gavn for barnet eller den unges særlige behov.

Handleplaner:

Udarbejdelse af handleplaner kan være ret kompliceret. Der findes mange forskelligrettede krav og retsregler, som i praksis kan være vanskelige at overholde.

Vi ønsker med projektet at flytte fokus fra udarbejdelse af handleplaner over til samarbejde med børn og unge og deres netværk.

Vi ønsker at arbejde med en mere dynamisk og fleksibel tilgang, hvor handleplansmålene tager afsæt i de problemstillinger, som er afdækket under netværksmødet – og som løbende vil blive afdækket ved de næstkommende netværksmøder frem til, at formålet med indsatsen er opnået.

Vi er således optaget af at øge inddragelsen af børn, unge og deres familier i deres sager og af i større grad at gøre handleplanerne anvendelige som dynamiske værktøjer i forhold til opfølgning og justering af indsatser.

Opfølgning

Vi vil gerne som en del af forsøget forpligte os på at følge op minimum efter 6 uger til første opfølgning og herefter minimum hver 12 uge. Det vil vi gøre for at sikre os, at den valgte foranstaltning også har den givne effekt, samt for at sikre os, at der bliver taget ordentligt hånd om eventuelle nye problemstillinger og udfordringer, som måtte opstå i løbet af processen.

Det konkrete forsøg:

Vi vil derfor gerne udvikle et undersøgelsesværktøj, som er langt mere dynamisk og holder sig tæt på familiens liv og virkelighed hele vejen igennem.

Vi foreslår derfor, at vi i langt de fleste sager dispenserer fra § 50 undersøgelsens stk. 2, stk. 3 og stk. 4 og i stedet holder et netværksmøde, som munder ud i en socialfaglig vurdering, som rummer:

1. Bekymringer/Barnets udækkede behov
2. Undtagelser fra bekymringerne
3. Ønskede forandringer
4. Aftaler om indsatser (i familiens netværk såvel som eventuelle professionelle indsatser)

Forud for et sådant møde vil deltagerkredsen afdækkes i samarbejde med familien og barnet eller den unge, ligesom de vil blive oplyst om formål, form og baggrund for mødet. Herefter forudsætter mødeafholdelsen naturligvis samtykke til udveksling af oplysninger fra forældremyndighedsindehaverne og den unge over 15 år. Såfremt dette ikke kan opnås, dispenseres der fra denne metode.

I Ikast-Brande Kommune arbejder vi med Signs of Safety. Signs of Safety er en løsningsfokuseret metode, som bygger på empowerment-tænkning. Det betyder, at vi inddrager ressourcer fra barnets eller den unges netværk i løsningen af udfordringerne. Der er tale om, at løsninger findes i det, der fungerer omkring barnet og ikke i en fokusering på det, der ikke fungerer. Vi har i metoden mindre fokus på fortiden og mere på nutiden og på hvilke forandringer, vi ønsker at opnå for barnet eller den unge, og hvad deres netværk kan bidrage med for at skabe de ønskede forandringer.

Indsamlingen af data forgår ved samtaler med barnet eller den unge og med forældrene. Herefter indhentes yderligere data primært på netværksmøder, hvor både barnet og forældrene – såvel som det private og professionelt netværk – inviteres med. Det kan være den udvidede familie, men det eksempelvis kan også være en fodboldtræner eller spejderleder i barnets eller den unges netværk. Det professionelle netværk består ofte af skole eller dagtilbud, samt nogle gange sundhedsplejerske, PPR, AKT, med videre.

På netværksmødet afdækkes barnets udfordringer og ressourcer med vægt på, i hvilke situationer,

ressourcerne kommer til udtryk, da vores hypotese er, at løsninger bedst findes i det, der fungerer. Vi forstærker det, der fungerer, så barnet eller den unge og familien oplever at få succes med at skabe forandringer.

På netværksmødet laves også de første aftaler omkring, hvad der kan sættes i værk umiddelbart - hvad kan familien og det private netværk byde ind med? – og hvad kan det professionelle netværk byde ind med til hel eller delvis løsning af udfordringerne?

Som afslutning på mødet, eller i umiddelbart forlængelse af mødet, vil socialrådgiveren lave den socialfaglige vurdering, vi påtænker, skal erstatte de nuværende retsregler vedrørende den børnefaglige undersøgelse jf. serviceloven § 50, og handleplaner jf. serviceloven § 140 med angivelse af, hvilke forandringer, der ønskes opnået, og hvornår der følges op første gang efter iværksættelse af indsatser.

En socialfaglig vurdering vil være et mere dynamisk redskab, som tager udgangspunkt i barnets eller den unges situation her og nu, og som løbende kan revideres, når sagen udvikler sig. En Socialfaglig vurdering vil kunne laves hurtigere, og dermed vil vi hurtigere kunne iværksætte støtte til barnet eller den unge.

Derfor ønsker vi også at lave den socialfaglige vurdering væsentligt hurtigere, end vi i dag laver § 50 undersøgelser. Vores mål er at lave den socialfaglige vurdering hurtigere end 4 uger efter, vi er blevet opmærksomme på, at der er et barn, som antages at have behov for særlig støtte.

Vedrørende handleplan og opfølgning:

På netværksmødet aftales også handleplan jf. Lov om Social Service § 140.

Den socialfaglige vurdering skal følges op oftere, end vi kender fra opfølgningen på § 140 handleplan.

Vi vil gerne forpligte os til at følge op minimum efter 6 uger til første opfølgning og herefter minimum hver 12. uge.

Den nuværende model for et typisk § 50 forløb i hovedtræk:

Uge 1:

- Kommunen modtager en underretning
- Kommunen laver 24-timer-vurdering og sender kvittering til underretter
- Kommunen indkalder til underretningsmøde med deltagelse af underretter + familie (forældre)

Ventetid (2 - 3 uger)

Uge 3:

- Underretningsmøde afholdes
- Der afholdes børnesamtale

Uge 4:

- Der træffes afgørelse om § 50 undersøgelse

Uge 5:

- Der indkaldes til netværksmøde

Ventetid (2 - 3 uger)

Uge 8:

- Netværksmøde afholdes, der indsamles data til § 50 undersøgelse
- Børnesamtale afholdes

Ventetid (4 - 8 uger)

- I mellemtiden bliver vi optaget af andre vigtige sager
- Der indsamles eventuelt yderligere data, refleksion og sparring vedrørende konklusioner og så videre, da vi ønsker størst mulig sikkerhed for vores sag

Uge 16:

- § 50 undersøgelse skrives færdig (4 måneder er i alt gået nu)

Uge 16-20:

- Der peges på konkret foranstaltning og indhentes samtykke
- Der afholdes børnesamtale
- Den konkrete foranstaltning igangsættes

Opfølgingsforløb:

- Der følges senest op efter 3 måneder (første opfølgning)
- Der følges herefter op hver 6. måned (som minimum)

Vores ønskede nye model for § 50 forløb i hovedtræk:

Uge 1 – 2:

- Kommunen modtager en underretning

- Kommunen laver 24-timer-vurdering og sender kvittering til underretter
- Telefonsamtale med forældrene, samtykke til netværksmøde + forældrenes bud på relevant netværk
- Samtale med barnet, hvor det planlægges, hvordan barnet skal inddrages i det videre sagsforløb
- Der indkaldes til netværksmøde
- Der afholdes netværksmøde, som munder ud i en socialfaglig vurdering (barnet deltager eventuelt)

Uge 3:

- Der træffes afgørelse om foranstaltninger og/eller andre indsatser

Uge 5:

- Foranstaltning sættes i gang

Opfølgingsforløb:

- Der følges senest op efter 6 uger (første opfølgning)
- Der følges herefter op hver 12. uge (som minimum)

Undtagelser fra forsøget:

Sager, hvor der er et anbringelsesgrundlag skal ikke være omfattet af frikommuneforsøget, men i stedet følge sædvanlig praksis. I disse sager følger vi nuværende lovgivning og sagsskridt (§ 50 undersøgelse og § 140 handleplan).

Samt i sager, hvor der ikke kan opnås samtykke til udveksling af oplysninger på netværksmødet.

2. Mål og forventede resultater

Mål:

- Mindre tidsforbrug på dokumentationsopgaver
- Hurtigere igangsatte kommunale foranstaltninger med endnu større effekt
- Mere ATA tid sammen med børn og unge og deres familier
- Større medarbejdertilfredshed blandt socialrådgivere og leverandører
- Større forståelse blandt børn og unge og deres familier for den socialfaglige vurdering

Forventede resultater:

Vi forventer at kunne halvere den tid der går fra forvaltningen modtager en bekymring om et barn til barnet og familien modtager en indsats.

Vi forventer også, at hyppigere opfølgning vil resultere i, at barnet og familierne får den rette indsats – og også får skiftet indsats undervejs, hvis det er påkrævet - og derfor i sidste ende vil have behov for indsats i kortere tid.

Vi forventer, at medarbejdertilfredsheden blandt socialrådgivere og leverandører i kommunen vil øges, fordi de nu i større grad kan hellige sig den del af arbejdet, som de er uddannet til.

Vi forventer, at børn og unge og deres forældre i større omfang vil forstå og opleve sig inddraget i både udredning og efterfølgende indsatser – og at det i større grad vil gøre familierne i stand til at gennemføre de nødvendige forandringer.

Vi forventer, at alt dette i sammenspil vil bidrage til, at de kommunale foranstaltninger vil have en bedre effekt for børn og unge og deres familier.

3. Konkrete behov for forsøgshjemler, undtagelser fra gældende lovgivning mv.

Ikast-Brande Kommune ønsker dispensation fra:

DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE

Lov om Social Service § 50, stk. 2, 3 og 4.

Stk. 5, 6, 7, 8 og 9 ønskes beholdt i sin nuværende form.

Lovgivning:

Vi ønsker, at vi i stedet for at gennemføre alle elementer i § 50 undersøgelser i alle sager, hvor det antages, at et barn har behov for særlig støtte, kan få hjemmel til at lave en socialfaglig vurdering af det enkelte barns behov for støtte. Den socialfaglige vurdering indeholder en vurdering af barnets udækkede behov, ønskede forandringer og muligheder for indsats. Den socialfaglige vurdering skal laves på baggrund af et netværksmøde (se beskrivelsen af forsøget – punkt 1).

Særligt Lov om Social Service § 50, stk. 2 er en barrierer i forhold til den nye praksis, vi ønsker at afprøve, da en socialfaglig vurdering ikke vil tage udgangspunkt i at afdække de seks punkter, vi i dag kender fra § 50, stk. 2. I stedet vil en socialfaglig vurdering tage udgangspunkt i barnets nuværende

situation, barnets udækkede behov, ønskede forandringer og muligheder for indsats.

Vejledningen:

Vejledningens punkt 311: Vi mener, at vi med ovenstående forsøg bedre vil kunne imødekomme kravet om, at der så tidligt som muligt skal ske en afdækning af behovet for eventuelle hjælpeforanstaltninger.

Praksis:

Der har udviklet sig en faglig praksis, hvor § 50 undersøgelsen udarbejdes som et meget omfangsrigt dokument, som indeholder casebeskrivelser, anamnese – grundige beskrivelser af forskellige forhold i familien. Dette sker, uden at man har taget stilling til formålet med undersøgelsen, og hvad man skal bruge oplysningerne til. Der har således udviklet sig en praksis, hvor der indhentes langt flere oplysninger, end der er relevante for at kunne lave en faglig vurdering af behovet for særlig støtte.

Ikast-Brande Kommune ønsker også dispensation fra:

BØRNESAMTALEN

Lov om Social Service § 48, i forhold til bestemmelserne omkring § 52 og 52 a. + § 50, stk. 3

Vi ønsker fritagelse fra kravet om børnesamtale i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse samt valg af foranstaltninger efter Lov om Social Service § 52 og 52a.

I stedet vil inddragelse af børn eller unge indgå som et led i sagsarbejdet, for eksempel ved samtaler og børnenes eller de unges deltagelse i netværksmøder, opfølgingsmøder og lignende.

Lovgivning:

Som loven er udmøntet i gældende ret stilles krav til afholdelse af børnesamtaler forud for en række afgørelser jf. SEL § 48.

Desuden skal der, hvis samtalen undlades, laves en begrundet afgørelse omkring undladelsen. Dette findes bureaukratisk samtidig med, at det ikke sikrer reel inddragelse for barnet.

Vejledning:

I vejledningen punkt 288 henstilles der til, at børnesamtalen fremgår af et særskilt dokument, hvilket ønskes udfordret, da dette udelukkende medfører unødigt bureaukati.

I stedet ønskes det, at inddragelsen af barnet eller den unge kommer til at fremgå af det gennemgående processkema, som opstartes under afvikling af det første netværksmøde.

Praksis:

Manglende børnesamtaler fremgår som den 4. hyppigste fejl i forbindelse med sagsbehandlingen. Samtidigt hermed har Task Force under Socialstyrelsen og Ankestyrelsen dokumenteret, at Ikast-Brande Kommune generelt er god til reelt at inddrage børn og unge: De tilkendegiver i kvalitative interviews at opleve sig relevant inddraget i sagen. *"Det helt overordnede billede er, at børnene og de unge har en positiv oplevelse og forventning til deres socialrådgiver, og oplever sig talt med kontinuerligt"* (Analyserapport, Ikast-Brande Kommune, Task Force på børne- og ungeområdet, 22.6.2015).

Dermed mener vi at kunne konkludere, at lovoverholdelse alene ikke sikrer børn og unges inddragelse, men at børn og unge trods disse almindelige regelbrud kan have en oplevelse af at være tilstrækkeligt og relevant inddraget.

Ikast-Brande Kommune ønsker dertil dispensation fra:

HANDLEPLANER:

Vi ønsker dispensation fra Servicelovens § 140.

Handleplanen vil indgå i den socialfaglige vurdering, hvor der tages stilling til ønskede forandringer (mål).

Lovgivning:

Udarbejdelse af handleplaner problematiseres af, at lovgivningen stiller forskelligrettede krav til handleplaner, alt efter om de omhandler forebyggende foranstaltninger eller anbringelser (SEL § 140, stk.1), alt efter om barnet den unge er over eller under 16. og alt efter om problemstillingerne er stofmisbrug eller ej (SEL § 140, stk. 2). Hertil kommer særlige krav til indholdet af handleplaner for anbragte børn og unge, særlige forældrehandleplaner (SEL § 140, stk. 4) og igen særlige krav til handleplaner om unge idømt ungdomssanktion (SEL § 140, stk. 5). Yderligere indgår "handleplansbegrebet" i andre bestemmelser f.eks. SEL § 57 C.

Ovenstående beskriver, at udarbejdelse af handleplaner, som umiddelbart lyder lettilgængeligt, faktisk er et kompliceret område, da der følger mange forskelligrettede krav, som i praksis kan være vanskelige at overholde.

Dermed ønskes det, at fokus på udarbejdelse af handleplaner primært lægges på samarbejde, inddragelse af barnet eller den unge og dennes netværk, samt at handleplanerne i højre grad bliver anvendelige som dynamiske værktøjer i forhold til opfølgning og justering af indsatser.

Vejledning:

I forhold til vejledningspunkt 333, tredje afsnit, som beskriver, at handleplanen jf. SEL § 140, stk. 3 skal indeholde målsætninger inden for hvert af de 6 fokuspunkter fra undersøgelsen, ønskes der at kunne dispenseres fra dette krav, da udarbejdelse af en socialfaglig vurdering ikke er opbygget omkring disse punkter. I stedet ønskes en mere dynamisk og fleksibel tilgang, hvor handleplansmålene tager afsæt i de problemstillinger, som er afdækket under netværksmødet – og som løbende vil blive afdækket ved de næstkommende netværksmøder frem til formålet med indsatsen er opnået.

Praksis:

I praksis tegner der sig et billede af, at bestemmelsen om udarbejdelse af handleplaner er et område, der er blevet så kompliceret og med så mange forskelligrettede krav, at disse ikke overholdes – ikke af ond vilje men som følge af, at det bliver ugenomsigtigt, hvornår hvilke krav gør sig gældende.

4. Hvordan realiseres de forventede resultater

Under beskrivelsen af forsøget (punkt 1 i dette ansøgningsskema) er det detaljeret beskrevet, hvordan vi vil kunne realisere de forventede resultater. Vi ønsker i større grad at gå fra dokumentation til styrket inddragelse og relation. Gennem hurtigere afklaring af behovet for indsats, og gennem hyppigere opfølgninger, forventer vi, at børn og unge i Ikast-Brande Kommune vil modtage en tidligere indsats, som løbende justeres i forhold til, om indsatsen bringer dem og deres familier nærmere de ønskede forandringer. Derfor forventer vi også, at indsatserne fremover vil blive endnu mere effektfulde.

Vi forventer, at borgerne vil opleve en større forståelse for den socialfaglige vurdering og deres situation, og sandsynligvis også derfor i større omfang have en fornemmelse af, hvordan de kan løse udfordringerne. Ligeledes forventer vi, at socialrådgiverne vil opleve en større grad af medarbejdertilfredshed, fordi de nu i større grad får mulighed for at bruge deres arbejdstid på det, som de er uddannede til – i stedet for at bruge så meget tid på dokumentation. Det forventer vi også, vil forøge sandsynligheden for at lykkes med deres arbejde.

Opmærksomhedspunkter i forhold til dispensationer

I forhold til vores ønske om dispensation fra kravet i § 50 undersøgelsens stk. 2 om nødvendigvis at

skulle alle 6 fokuspunkter igennem i alle sager, så er intentionen med lovgivningen, at der sikres en helhedsvurdering af barnets situation gennem en bredspektret undersøgelse. Denne intention ønsker vi at efterkomme. Men det er bestemt ikke i alle sager præcis disse 6 punkter er lige meningsfulde at kaste lys på. Vi ønsker derfor ikke at undersøgelserne skal blive mere omfangsrige, end formålet tilsiger. Vi ønsker netop at lave en meningsfuld helhedsvurdering, gennem et netværksmøde, hvor præcis de allermest relevante punkter og aktører bringes i spil – og det er ofte forskelligt fra sag til sag – jævnfør det tidligere beskrevne omkring den metode, som vi anvender: Signs of Safety.

Når det kommer til vores ønske om fritagelse fra kravet om børnesamtale i forbindelse med børnefaglig undersøgelse samt valg af foranstaltninger efter Lov om Social Service § 52 og 52a, så er intentionen med lovgivningen, at børnene eller de unge skal sikres ret til og mulighed for inddrages i deres sag på bedst mulig vis. Det er i stor grad vores intention, at vores dispensation skal bruges til at styrke denne inddragelse betragteligt – blandt andet gennem mulighed for, at borgerne inddrages præcis på den måde, som de har behov for og ønsker at inddrages på, samt gennem hyppigere opfølgning. Det er ikke tidspunkterne for samtalerne med børnene eller de unge, der er afgørende – det er muligheden for et passende omfang og ikke mindst kvaliteten i denne inddragelse, som har en betydning. Vi ønsker, at vores borgere skal opleve en mere reel form for inddragelse.

5. Evaluering

I samarbejde med KORA vil vi lave et evalueringsdesign, som blandt andet kan hjælpe os med at måle forskellen før og efter forsøget i forhold til:

- Tidsforbrug på dokumentationsopgaver
- Tiden, der går, fra forvaltningen modtager en bekymring om et barn til barnet og familien modtager en indsats.
- Effekten af de kommunale foranstaltninger målt i form af, hvor lang tid foranstaltningen løber
- ATA tid sammen med børn eller unge og deres familier
- Borgernes oplevelse af, om de mener at have fået den rette indsats
- Borgernes vurdering af, om de oplever sig inddraget i både udredningen og de efterfølgende indsatser
- Medarbejdertilfredshed blandt socialrådgivere og leverandører